

ZAKON

O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZADRUGAH

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

V Republiki Sloveniji je področje zadrug urejeno z Zakonom o zadrugah (Uradni list RS, št. 13/92, 7/93, 13/93 – ZP-G, 22/94, 35/96 – ORSPZZad, 41/07, 62/07 – UPB1, 87/09 in 97/09 – UPB2; v nadaljnjem besedilu: zakon).

Zakon določa, da je zadruga organizacija vnaprej nedoločenega števila članov, ki ima namen pospeševati gospodarske koristi in razvijati gospodarske ali družbene dejavnosti svojih članov ter temelji na prostovoljnem pristopu, svobodnem izstopu, enakopravnem sodelovanju in upravljanju članov.

Tokratna sprememba zakona je predlagana, da se omogočita sodelovanje in glasovanje članov zadruga s prijavo na občni zbor s sredstev elektronske identifikacije. V takšnih primerih se zapisniki lahko podpišejo s kvalificiranim elektronskim podpisom. Zaradi krepitve možnosti nadzora nad poslovanjem zadruga se na novo uvaja institut revizorja, ki je revizorska družba in je primerljiv z ureditvijo posebnega revizorja v pravu gospodarskih družb, s ciljem učinkovitejše zaščite premoženja zadruga oziroma njenih članov in dejavnosti zadruga. Predlog zakona med drugim na novo uvaja tudi status zadrug s posebnim pomenom za zadruga, ki poleg svoje osnovne funkcije opravljajo tudi naloge povezovanja in zagotavljanja družbenih oziroma drugih storitev na svojem geografskem območju. Geografsko območje je lahko območje občin, regij ali drugih naravno zaokroženih območij. Ministri, pristojni za področja, na katerih zadruga delujejo bodo s svojimi predpisi podrobneje opredelili geografsko območje na katerem njihove zadruga delujejo. Namen dodelitve statusa zadruga s posebnim pomenom je omogočiti razvoj zadružništva oziroma zadrug, ki so na določenem geografskem območju uspešne in imajo za svoje geografsko območje poseben pomen. S svojimi dejavnostmi zagotavljajo dvig standarda za lokalno prebivalstvo.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilji zakona ostajajo nespremenjeni.

S spremembo zakona se omogočata sodelovanje in glasovanje članov zadruga na občnem zboru, tako da se nanj prijavijo s sredstvi elektronske identifikacije ter se jim v teh primerih omogoča podpis zapisnikov s kvalificiranim elektronskim podpisom. Zakon se dopolnjuje tudi z določbami, ki urejajo pravice članov zadruga pri nadzoru vodenja poslov zadruga, s ciljem učinkovitejše zaščite premoženja zadruga se na novo uvaja institut revizorja, ki je revizorska družba in je primerljiv z ureditvijo posebnega revizorja v pravu gospodarskih družb. Zadrugam se s tem predlogom zakona omogoča, da lahko pridobijo status zadruga s posebnim pomenom, ki je namenjen predvsem zadrugam, ki poleg svoje osnovne funkcije opravljajo tudi naloge povezovanja in zagotavljanja družbenih oziroma drugih storitev na svojem geografskem območju. Geografsko območje je lahko območje občin, regij ali drugih naravno zaokroženih območij. Ministri, pristojni za področja, na katerih zadruga delujejo bodo s svojimi predpisi podrobneje opredelili geografsko območje na katerem njihove zadruga delujejo. Namen dodelitve statusa zadruga s posebnim pomenom je omogočiti razvoj zadruga oziroma zadruga, ki so na določenem geografskem območju uspešne in imajo za svoje geografsko območje poseben pomen, saj s svojimi dejavnostmi zagotavljajo dvig standarda za lokalno prebivalstvo Status zadruga s posebnim pomenom je lahko eno od meril za pridobivanje sredstev na javnih razpisih, ki jih razpiše posamezno ministrstvo ali lokalna skupnost v okviru svojega potrjenega proračuna. Druge ugodnosti, olajšave, prednosti in druge pravice za zadruga s posebnim statusom pa se lahko določijo samo z zakonom. O statusu odloči ministrstvo, pristojno za področje na katerem zadruga deluje.

2.2 Načela

Glede na zastavljene cilje, predlog zakona še vedno sledi načelom veljavnega zakona, da zadruga temelji na prostovoljnem pristopu, svobodnem izstopu, enakopravnem sodelovanju in upravljanju članov.

2.3 Poglavitne rešitve

Predlog zakona omogoča možnost zadrugam, da si z zadrugnimi pravili določijo postopke za glasovanje članov zadruga po pošti ter, člani lahko glasujejo in sodelujejo na občnem zboru tako, da se nanj prijavijo s sredstvi elektronske identifikacije ravni zanesljivosti srednja ali visoka oziroma drugimi sredstvi za dostop do elektronskih storitev ravni zanesljivosti srednja ali visoka v skladu s predpisi, ki urejajo elektronsko identifikacijo. Zapisniki se lahko podpišejo s kvalificiranim elektronskim podpisom, ki je enakovreden lastnoročnemu podpisu v fizični obliki. Zakon omogoča tudi, da se člani upravnega ali nadzornega odbora na sejo prijavijo s sredstvi elektronske identifikacije in podpišejo zapisnik s kvalificiranim elektronskim podpisom.

Zaradi krepitev možnosti nadzora nad poslovanjem zadruga se uvaja institut revizorja, ki je revizorska družba in je primerljiv z ureditvijo posebnega revizorja v pravu gospodarskih družb. Revizorja za revizijo določenega pravnega posla izvedenega v zadnjih treh koledarskih letih lahko imenuje upravni odbor ali predsednik zadruga, če zadruga nima upravnega odbora. Revizorja lahko imenuje tudi občni zbor z večino glasov navzočih in zastopanih članov ali predstavnikov. Kot korektiv večinskemu odločanju se za primer, če občni zbor zavrne predlog za imenovanje revizorja in obstaja domneva, da je pri vodenju posameznih poslov prišlo do oškodovanja zadruga ali hujših kršitev zakona ali zadrugnih pravil, daje možnost, da ga imenuje sodišče na predlog najmanj desetine članov zadruga, ki so člani zadruga najmanj tri leta.

Predlog zakona uvaja status zadruga s posebnim pomenom, ki je namenjen predvsem zadrugam, ki poleg svoje osnovne funkcije opravljajo tudi naloge povezovanja in zagotavljanja družbenih oziroma drugih storitev na svojem geografskem območju. Geografsko območje je

lahko območje občin, regij ali drugih naravno zaokroženih območij. Ministri, pristojni za področja, na katerih zadruga delujejo bodo s svojimi predpisi podrobneje opredelili geografsko območje na katerem njihove zadruga delujejo. S svojimi dejavnostmi zagotavljajo dvig standarda za lokalno prebivalstvo. Namen dodelitve statusa zadruga s posebnim pomenom je omogočiti razvoj zadružništva oziroma zadrug, ki so na določenem geografskem območju uspešne in imajo za svoje geografsko območje poseben pomen. Status zadruga s posebnim pomenom je lahko eno od meril za pridobivanje sredstev na javnih razpisih, ki jih razpiše posamezno ministrstvo ali lokalna skupnost v okviru svojega potrjenega proračuna. Druge ugodnosti, olajšave, prednosti in druge pravice za zadruga s posebnim statusom pa se lahko določijo samo z zakonom.

O pridobitvi oziroma odvzemu statusa zadruga s posebnim pomenom odloči ministrstvo, pristojno za področje na katerem zadruga deluje. Vsaka zadruga s pridobljenim statusom mora vsako drugo leto pristojnemu ministrstvu predložiti dokaze, da še vedno izpolnjuje pogoje za pridobitev statusa. Ministrstvo, pristojno za kmetijstvo vzpostavi evidenco zadrug s posebnim pomenom, ki je javna in brezplačno dostopna.

V zakon se dodajajo tudi določbe, ki ne glede na rok za vložitev tožbe v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe in tem zakonom, omogočajo zadrugam, da predlog za vpis združitve ali delitve zadruga lahko vložijo pri sodišču v sedmih dneh po zaključku občnega zbora, ki je sprejel sklep o združitvi ali delitvi zadruga.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Sredstva za izvedbo evidence zadrug s posebnim pomenom so zagotovljena v okviru finančnega načrta Ministrstva za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano, znotraj proračunske postavke 200024 - Podpora prepoznavnosti slovenske hrane. V času rebalansa proračuna, bodo za leto 2022, na ustrezen ukrep oziroma projekt, znotraj te proračunske postavke, prerezporejena sredstva v višini 20.000 EUR. S temi sredstvi bo financirana izvedba evidence za zadruga s posebnim pomenom. V naslednjih letih se bo vodenje evidence zadrug s posebnim pomenom izvajalo v okviru rednih delovnih nalog ministrstva pristojnega za kmetijstvo.

Predlog zakona nima vpliva na druga javna finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Sredstva v obdobju, za katero je bil državni proračun že sprejet bodo zagotovljena z rebalansom ali spremembami državnega proračuna.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Nemčija

Pregled zakonske ureditve zadrug v Nemčiji (nemški zakon o zadrugah – Gesetz betreffend die Erwerbs- und Wirtschaftsgenossenschaften (Genossenschaftsgesetz - GenG)) pokaže, da je zadružna revizija v Nemčiji urejena tako, da mora biti (ob zelo malo izjemah) vsaka zadruga članica revizijske zadružne zveze. Revizija se v zadrugah članicah zveze izvaja periodično najmanj enkrat na dve leti. Slovenska ureditev, ki je veljala do leta 2009, se je od nemške razlikovala v tem, da ni zahtevala obveznega članstva zadruga v revizijski zvezi, kar bi bilo vprašljivo z vidika ustavne pravice svobode združevanja. V Nemčiji takšna revizija praviloma

zajema tudi revidiranje letnih poročil zadrug, z nekaterimi izjemami glede najmanjših zadrug. Že v letu 1973 so v Nemčiji zadržno revizijo razširili tudi na ustanovitev zadruga, tako da mora ob vpisu vsake nove zadruga v register revizijska zadržna zveza potrditi ne samo, da bo novoustanovljena zadruga sprejeta v njeno članstvo, ampak tudi poročati, ali je glede na osebne in premoženjske okoliščine mogoče pričakovati morebitno nevarnost za interese članov in upnikov. Enako rešitev je pozneje sprejela Avstrija.

Avstrija

Ureditev zadrug v Avstriji je opredeljena v zakonu o zadrugah (Gesetz über Erwerbs- und Wirtschaftsgenossenschaften (Genossenschaftsgesetz – GenG)) in pokaže, da je zakonska ureditev glede imenovanja, odpoklica, pravice do informacij in uveljavljanja odškodninskih zahtevkov v splošnem in konceptualno podobna ureditvi teh vprašanj v pravu gospodarskih družb. Tako je denimo tudi vprašanje odgovornosti članov in organov vodenja in nadzora zadruga in pravice zadržnikov urejeno precej na splošno. Glede uveljavljanja zahtevkov zoper člane upravnega odbora in nadzornega sveta zadruga avstrijski zakon določa, da je nadzorni svet pooblaščen, da vodi postopek proti članom upravnega odbora, o čemer odloči občni zbor. Če pa mora zadruga voditi postopek proti članom nadzornega sveta, jo zastopajo pooblaščeni predstavniki, ki so izvoljeni na občnem zboru. Pri tem je vsaka zadruga pooblaščen, da na svoje stroške posega v navedene postopke (kot intervenient). Avstrijski sistem ureditve zadrug je primerljiv z ureditvijo v Nemčiji.

Italija

Poslovanje zadrug v Italiji ureja zakon o reorganizaciji nadzora zadrug (Norme in materia di riordino della vigilanza sugli enti Cooperativi), ki določa nadzor nad zadržnimi subjekti s posebnim poudarkom na položaju članov zadrug in delavcev. Zadržni sistem je v Italiji zelo razvit, v letu 2015 je v Italiji delovalo 59.027 aktivnih zadrug, kar je 1,3 % podjetij. Zadruga so zaposlovale nekaj več kot 1,2 milijona delavcev, kar ustreza 7,1 % skupne stopnje zaposlenosti podjetij. Te zadruga, razen finančnih in zavarovalnih zadrug, so ustvarile 28,6 milijarde evrov dodane vrednosti, kar ustreza 4 % skupne dodane vrednosti zasebnih podjetij (brez posojilnic in zavarovalnic). V Italiji zadržna revizija preverja upravljanje, poslovanje in demokratično vodenje zadruga zaradi ugotovitve vzajemne (zadržne) narave pravne osebe, ki je pogoj za uveljavljanje določenih davčnih, prispevnih in drugih olajšav. Redno zadržno revizijo praviloma na dve leti (v nekaterih zadrugah pa vsakoletno) opravljajo revizorji ene od državnih zadržnih zvez, katere članica je zadruga, ki izpolnjujejo določene pogoje. V zadrugah, ki v takšno zvezo niso včlanjene, revizijo opravljajo revizorji gospodarskega ministrstva. Namen revizije je ugotoviti premoženjsko stanje zadruga ter pravilnost in zakonitost zadržnih pravil in drugih aktov zadruga. Revizija se zaključi z izdajo potrdila o opravljeni reviziji ali z zahtevo po določenih popravljalnih ukrepih. Italijanska zakonodaja pozna tudi izredni pregled (ispezione straordinaria), ki ga v vseh zadrugah opravljajo inšpektorji ministrstva za gospodarstvo, bodisi na podlagi posebnih načrtov bodisi na zahtevo določenih subjektov, med drugim tudi drugih zunanjih nadzornih organov ali članov zadruga. Italijanski državljanski zakonik vsebuje tudi določbo o komisarski upravi zadruga. V različici, ki se bo uporabljala od 21. 9. 2021, lahko nadzorna »oblast« (torej oblastni organ zunaj zadruga) v primeru nepravilnega delovanja zadruga odpokliče upravnike in nadzornike zadruga ter sam zaupa vodenje zadruga komisarju in mu določi pooblastila in mandatno dobo; po potrebi se imenuje tudi namestnik komisarja. Komisar lahko sprejema sklepe tudi iz pristojnosti občnega zbora, vendar je za takšne sklepe potrebna odobritev nadzorne oblasti. Italijansko pravo pozna tudi tako imenovane »pretežno vzajemne zadruga«, ki so lahko do neke mere primerljive s predlaganimi zadrugami posebnega pomena, drugače kot belgijsko pravo, ki pozna tako imenovane »priznane zadruga«, ki so prav tako primerljive z zadrugami posebnega pomena. Pogoji za podelitev takega statusa v skladu z italijanskim pravom so: odprtost zadruga za sprejem novih članov, enaka glasovalna pravica

članov, ki so fizične osebe, oblikovanje nedeljivega premoženja, delitev presežka med člane sorazmerno s sodelovanjem.

EU

Po podatkih iz leta 2019 je v Evropi okoli 176 000 zadrug, ki imajo skupno 127 milijonov članov in so postale pomemben steber evropskega gospodarstva. Zlasti v sektorju prodaje na drobno ter bančnem in kmetijskem sektorju imajo velike tržne deleže. Prav tako ustvarjajo številna delovna mesta in trenutno zaposlujejo 4,7 milijona ljudi. Evropska unija priznava zadruge kot ključno gonilno silo gospodarskega in socialnega razvoja v Evropi.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Sprejetje predloga zakona bo imelo v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov manjše posledice. Zadruge, ki bodo imele interes, da pridobijo status zadruge s posebnim pomenom, bodo pri pristojnih ministrstvih vložile vlogo za pridobitev statusa. Če ministrstvo na svojem področju prepozna potrebo, da zadrugam podeli status zadrug s posebnim pomenom, ima pravno podlago, da pripravi ustrezen podzakonski akt. Ministrstva bodo na podlagi tega zakona in svojega podzakonskega akta z odločbo odločila o statusu zadruge in zagotovila vnos podatkov o zadrugah, ki so pridobile status ali jim je bil status odvzet, v na novo vzpostavljeno evidenco zadrug, ki se bo vodila pri ministrstvu, pristojnem za kmetijstvo.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

/

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

/

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

/

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

/

6.6 Presoja posledic za druga področja

/

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

Ciljne skupine bodo o sprejetju zakona obveščene neposredno prek njihovih predstavnikov, javnost pa prek spletne strani ministrstva in z obvestili medijem.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

/

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA

Predlog zakona o zadrugah je bil dne 9. februarja 2021 objavljen na portalu E demokracija. Javna razprava je trajala do 8. marca 2021. V tem času smo prejeli pripombe naslednjih institucij.

- Zadržna zveza Slovenije;
- Center alternativne in avtonomne produkcije;
- Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije.

Upoštevani so bili:

- v celoti; Zadržna zveza Slovenije; na njihov predlog se je tudi dodalo novo poglavje o zadrugah s posebnim pomenom
- delno; Center alternativne in avtonomne produkcije; na njihov predlog so bile dodane dodatne obrazložitve v uvodne določbe ter k obrazložitvam členom zakona.
- Center alternativne in avtonomne produkcije je predlagal, da se v novem 31.a členu črta besedilo, da mora biti ena desetina članov zadruge, ki lahko sodišču predlaga imenovanje revizorja člani zadruge že najmanj tri leta. Ministrstvo se ni odločilo za črtanje te določbe, ki je bila usklajena z Zadržno zvezo Slovenije, ker je obdobje treh let doba, v kateri je pričakovati, da član spozna delovanje zadruge, saj so zadruge organizacije, ki temeljijo na članstvu in imajo namen pospeševati gospodarske koristi članov.
- Predlog Kmetijsko gozdarske zbornice, da se črta besedilo, da mora članom omogočiti vpogled v poslovne knjige oziroma korespondenco se ni upošteval, saj zakon že sedaj določa, da člani zadruge to lahko zahtevajo na občnem zboru ali pisno. Skrajšal se je samo rok iz 30 dni na 15 dni in sedaj člen jasno določa, da se članu v tem roku posreduje zahtevane podatke oziroma se mu omogoči vpogled v knjige in korespondenco. Tudi ta določba je bila predhodno usklajena z Zadržno zvezo Slovenije. Nismo upoštevali tudi njihovega predloga za črtanje zahteve, da mora predsednik zadruge ali člani upravnega odbora predložiti izjavo v obliki notarskega zapisa v primeru krajšanja roka za vložitev sklepa o združitvi ali delitvi zadrug. Ker je to izjema od ZGD, ki ima v tem primeru še večjo zahtevo po obličnosti, ter izjema od dosedanje ureditve v zakonu o zadrugah, ki ima 60 dnevni rok in se jim s tem omogoča vložitev predloga združitve ali delitve zadruge v sedmih dneh po zaključku občnega zbora, vendar ob upoštevanju te obličnosti.

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN

Pri pripravi predloga zakona ni sodeloval zunanji strokovnjak oziroma pravna oseba.

9 NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- dr. Jože Podgoršek, minister,
- Ana Le Marechal Kolar, v.d. generalnega direktorja Direktorata za hrano in ribištvo,

- Janja Kokolj Prošek, vodja Sektorja za hrano,
- Anita Mesec Ogrin, Sektor za pravno sistemske zadeve s področja hrane, ribištva, veterinarstva in varstva rastlin.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o zadrugah (Uradni list RS, št. 97/09 – uradno prečiščeno besedilo) se v 17. členu v prvem odstavku besedilo »Na pisno zahtevo mora zadruga odgovoriti članu najkasneje v 30 dneh.« nadomesti z besedilom »Zadruga mora članu posredovati zahtevane podatke in obvestila oziroma mu omogočiti vpogled v svoje poslovne knjige in korespondenco najpozneje v 15 dneh od prejema zahteve.«.

2. člen

V 22. členu se tretji odstavek spremeni tako, da se glasi:

»Zadružna pravila lahko omogočajo glasovanje članov po pošti ter omogočajo zadrugam, da člani na občnem zboru lahko sodelujejo in glasujejo tako, da se nanj prijavijo s sredstvi elektronske identifikacije ravni zanesljivosti srednja ali visoka oziroma drugimi sredstvi za dostop do elektronskih storitev ravni zanesljivosti srednja ali visoka v skladu s predpisi, ki urejajo elektronsko identifikacijo (v nadaljnjem besedilu: sredstvo elektronske identifikacije).«.

Za spremenjenim tretjim odstavkom se doda nov, četrti odstavek, ki se glasi:

»Zadružna pravila določajo tudi postopek glasovanja iz prejšnjega odstavka, pri čemer je treba upoštevati zahteve in omejitve za ugotavljanje identifikacije članov ter varno poštno oziroma elektronsko komuniciranje.«.

3. člen

V 25. členu se na koncu drugega odstavka za piko doda besedilo »Če so se člani na občni zbor prijavili s sredstvom elektronske identifikacije, zapisnik podpišejo s kvalificiranim elektronskim podpisom, ki je enakovreden lastnoročnemu podpisu v fizični obliki.«.

4. člen

V 27. členu se sedmi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»Člani upravnega ali nadzornega odbora lahko sodelujejo na sejah tudi tako, da se prijavijo na sejo s sredstvom elektronske identifikacije in sprejemajo sklepe tudi pisno, elektronsko ali z uporabo drugih tehničnih sredstev, če temu ne nasprotuje noben član upravnega ali nadzornega odbora. V zadružnih pravilih ali poslovniku upravnega ali nadzornega odbora se podrobneje določijo pravila za izvedbo sej in sprejemanje sklepov brez fizične prisotnosti članov. Člani upravnega ali nadzornega odbora lahko zapisnik seje podpišejo s kvalificiranim elektronskim podpisom, ki je enakovreden lastnoročnemu podpisu v fizični obliki.«.

5. člen

Za 31. členom se dodata nova, 31.a in 31.b člen, ki se glasita:

»31.a člen

Ne glede na določbe tega zakona lahko upravni odbor ali predsednik zadruga, če zadruga nima upravnega odbora, sprejme sklep, da se opravi revizija določenega pravnega posla v zadnjih treh letih. Iz obrazložitve sklepa morajo biti razvidni razlogi za sprejetje sklepa. Predlog za sprejetje takega sklepa lahko da tudi nadzorni odbor.

S sklepom iz prejšnjega odstavka upravni odbor ali predsednik zadruga, če zadruga nima upravnega odbora, tudi imenuje revizorja, ki je revizorska družba, ki ima po zakonu, ki ureja revidiranje, dovoljenje za opravljanje storitev revidiranja. Za revidiranje pravnih poslov v zadrugi je lahko imenovana revizijska družba, ki ni revidirala letnega poročila zadruga v zadnjih treh letih.

Upravni odbor oziroma predsednik zadruga s sprejetjem sklepa iz prvega odstavka tega člena seznanjeni člani na naslednjem občnem zboru.

Ne glede na prvi odstavek tega člena lahko sklep o reviziji določenega pravnega posla v zadnjih treh letih in imenovanje revizorja sprejme tudi občni zbor z večino glasov navzočih in zastopanih članov ali predstavnikov. Revizor mora izpolnjevati pogoje iz drugega odstavka tega člena.

Če občni zbor zavrne predlog iz prejšnjega odstavka za izvedbo revizije določenega pravnega posla v zadnjih treh letih in imenovanje revizorja, lahko najmanj desetina članov zadruga, ki so najmanj tri leta člani zadruga in menijo, da obstaja vzrok za domnevo, da je pri vodenju posameznih poslov prišlo do oškodovanja zadruga ali hujših kršitev zakona ali združinskih pravil, predlaga sodišču, da v nepravdnem postopku imenuje revizorja.

Predlog iz prejšnjega odstavka lahko vložijo člani zadruga na sodišču v 15 dneh po občnem zboru, na katerem je bil zavrnjen predlog za revizijo določenega pravnega posla v zadnjih treh letih.

Z odločbo o imenovanju revizorja sodišče naloži zadrugi, da založi predujem za kritje stroškov revizije. Če zadruga predujma ne založi, ga sodišče izterja po uradni dolžnosti. Če sredstva predujma ne zadoščajo za plačilo stroškov in plačilo dela revizorja, sodišče naloži zadrugi založitev dodatnega predujma. Pritožba ne zadrži izvršbe.

31.b člen

Organi zadruga morajo revizorju omogočiti vpogled v poslovne knjige, dokumentacijo in premoženje zadruga, podati dodatna pojasnila in predložiti dokazila, kar velja tudi za odvisne družbe zadruga.

Glede poteka revidiranja in pogojev revidiranja se smiselno uporabljajo predpisi o revidiranju.

O ugotovitvah revizije revizor pripravi in podpiše pisno poročilo, ki vsebuje vsa pomembna dejstva, da bi upravni odbor, predsednik zadruga, nadzorni odbor, občni zbor oziroma člani zadruga lahko ustrezno ovrednotili revidirane postopke oziroma posle.

Poročilo iz prejšnjega odstavka se nemudoma predloži predsedniku zadruga in sodišču, kadar je postopek imenovanja revizorja sprožen pred sodiščem.

Predsednik zadruga mora poročilo revizorja nemudoma predložiti upravnemu oziroma nadzornemu odboru ter ga uvrstiti na dnevni red naslednjega občnega zbora.

Poročilo mora biti na vpogled vsem članom na sedežu zadruga, tistim, ki to zahtevajo, pa v petih delovnih dneh od prejete zahteve, tudi poslan njegov prepis ali fotokopija na stroške zadruga.

Glede revizije, odškodninske odgovornosti in pravice do povrnitve stroškov za izvedbo revizije se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe.

Na podlagi poročila revizorja predsednik zadruga, upravni odbor, nadzorni odbor oziroma občni zbor sprejme ustrezne ukrepe v okviru svojih pristojnosti v skladu z zakonom in zadružnimi pravili.«.

6. člen

Za 46. členom se dodajo novo V.A poglavje in novi, 46.a do 46.f člen, ki se glasijo:

»V.A Zadruga s posebnim pomenom

46.a člen

Zadruzi se podeli status zadruga s posebnim pomenom na področju na katerem deluje, če delovanje zadruga na določenem področju presega interese njenih ustanoviteljev oziroma njenih članov in ima zadruga na svojem geografskem območju poseben pomen. Geografsko območje je lahko območje občin, regij ali drugih naravno zaokroženih območij. Posebni pomen na svojem geografskem območju zadruga izkazuje na področju razvoja in promocije zadružništva, povezovanja, družbene odgovornosti, zelene ekonomije, inovacij, pametnih tehnologij, samooskrbe, celostne oskrbe, trajnostnih pristopov, verig vrednosti, konkurenčnosti, krožnega gospodarstva, varovanja narave, tradicije ali zagotavljanja družbenih oziroma drugih storitev za oživitev in ohranjanje svojega geografskega območja.

Zadruzi se podeli status zadruga s posebnim pomenom, če:

1. deluje najmanj dve leti pred vložitvijo vloge za podelitev statusa;
2. izkaže pomembnejše dosežke svojega delovanja na področju razvoja in promocije zadružništva, povezovanja, družbene odgovornosti, zelene ekonomije, inovacij, pametnih tehnologij, samooskrbe, celostne oskrbe, trajnostnih pristopov, verig vrednosti, konkurenčnosti, krožnega gospodarstva, varovanja narave, tradicije, ali zagotavljanja družbenih oziroma drugih storitev za oživitev in ohranjanje svojega geografskega območja in sicer v dveh letih pred vložitvijo vloge;
3. izkaže delovanje na določenem geografskem območju;
4. ima izdelan najmanj dveletni program prihodnjega delovanja, ki vsebuje izvajanje dejavnosti, ki imajo poseben pomen na določenem področju iz prejšnjega odstavka;
5. ji ni bila pravnomočna izrečena sankcija globe za hujši davčni prekršek ali prekršek na davčnem področju, katerega narava je posebno huda, in ni bila pravnomočno obsojena zaradi storitve kaznivega dejanja;
6. nad njo ni začel stečajni postopek ali postopek likvidacije.

O podelitvi statusa zadruga s posebnim pomenom na določenem področju odloči ministrstvo, pristojno za področje na katerem zadruga deluje, oziroma na področju, na katerem zadruga pretežno deluje.

Če zadruga s posebnim statusom zaprosi za podelitev statusa zadruga s posebnim pomenom na več področjih, ki so v pristojnosti več ministrstev, o podelitvi statusa odloči ministrstvo, pristojno za področje, na katerem zadruga pretežno deluje, po predhodnem soglasju ministrstev, pristojnih za preostala področja.

Če zadruga, ki že ima status zadruga s posebnim pomenom na določenem področju, zaprosi za podelitev statusa še na drugem področju, ki je v pristojnosti drugega ministrstva, o podelitvi statusa še na drugem področju odloči ministrstvo, ki je zadruzi že podelilo status zadruga s posebnim pomenom, po predhodnem soglasju ministrstva, pristojnega za drugo področje.

O pritožbi zoper odločbo pristojnega ministrstva o podelitvi statusa zadruga s posebnim pomenom odloča Vlada Republike Slovenije.

Ministri, pristojni za področja, na katerih zadruga delujejo, podrobneje določijo geografska območja na katerih zadruga deluje in kriterije za izpolnjevanje pogojev iz drugega odstavka tega člena, če kriteriji niso določeni s tem zakonom.

46.b člen

Vlogo za podelitev statusa zadruga s posebnim pomenom zadruga vloži pri ministrstvu, pristojnem za področje na katerem zadruga deluje.

Vloga vsebuje:

1. poročilo o delu, iz katerega so razvidni aktivnosti in dosežki delovanja v dveh letih pred vložitvijo vloge na področju razvoja in promocije zadružništva, povezovanja, družbene odgovornosti, zelene ekonomije, inovacij, pametnih tehnologij, samooskrbe, celostne oskrbe, trajnostnih pristopov, verig vrednosti, konkurenčnosti, krožnega gospodarstva, varovanja narave, tradicije, ali zagotavljanja družbenih oziroma drugih storitev za oživitvev in ohranjanje svojega geografskega območja;
2. dokazila o izvedenih aktivnostih in dosežkih iz prejšnje točke;
3. dokazila o delovanju na določenem geografskem območju;
4. sprejet najmanj dveletni program prihodnjega delovanja, ki vsebuje izvajanje dejavnosti, ki imajo poseben pomen na določenem področju iz prvega odstavka prejšnjega člena;
5. izjavo, da ji ni bila pravnomočna izrečena sankcija globe za hujši davčni prekršek ali prekršek na davčnem področju, katerega narava je posebno huda, in ni bila pravnomočno obsojena zaradi storitve kaznivega dejanja;
6. izjavo, da nad njo ni začel stečajni postopek ali postopek likvidacije.

Ministrstva, pristojna za področja, na katerih delujejo zadruga, lahko enkrat letno za namen preverjanja izpolnjevanja pogoja iz 5. točke drugega odstavka prejšnjega člena pridobivajo podatke iz evidenc prekrškovnega organa oziroma iz kazenske evidence.

Ministri, pristojni za področja, na katerih zadruga delujejo, podrobneje določijo vsebino vloge, dokazil in prilog ter način vložitve vloge iz tega člena.

46.c člen

Zadruga s posebnim pomenom mora vsako drugo leto od leta podelitve statusa do 31. marca predložiti ministrstvu, ki ji je podelilo status:

1. poročilo o delu za predpreteklo in preteklo leto, iz katerega so razvidni aktivnosti in dosežki delovanja na področju razvoja in promocije zadružništva, povezovanja, družbene odgovornosti, zelene ekonomije, inovacij, pametnih tehnologij, samooskrbe, celostne oskrbe, trajnostnih pristopov, verig vrednosti, konkurenčnosti, krožnega gospodarstva, varovanja narave, tradicije, ali zagotavljanja družbenih oziroma drugih storitev za oživitvev in ohranjanje svojega geografskega območja;
2. dokazila o izvedenih aktivnostih in dosežkih iz prejšnje točke;
3. dokazila o delovanju na določenem geografskem območju;
4. najmanj dveletni program bodočega delovanja, ki vsebuje izvajanje dejavnosti, ki imajo poseben pomen na določenem področju iz prvega odstavka 46.a člena tega zakona.

Če zadruga s posebnim pomenom ne izpolni obveznosti iz prejšnjega odstavka, jo ministrstvo, ki ji je podelilo status v 15 dneh pisno pozove, da obveznost izpolni v 30 dneh.

Ministrstvo, ki je zadrugi podelilo status na podlagi poročila z dokazili in programa iz prvega odstavka tega člena preveri, ali zadruga s posebnim pomenom še vedno izpolnjuje pogoje iz 46.a člena tega zakona.

Ministri, pristojni za področja, na katerih zadruga delujejo, podrobneje določijo način predložitve ter vsebino poročila, dokazil in programa iz prvega odstavka tega člena.

46.č člen

Ministrstvo, ki je zadrugi podelilo status z odločbo odvzame zadrugi ta status, če:

- ne izpolnjuje več pogojev iz 46.a člena tega zakona ali je prenehala delovati,

- kljub pozivu ministrstva tudi v naknadnem roku 30 dni ne izpolni obveznosti iz prvega odstavka prejšnjega člena ali
- se zadruga podeljenemu statusu pisno odpove.

46.d člen

Besedno zvezo zadruga s posebnim pomenom lahko uporablja samo zadruga s podeljenim statusom zadruga s posebnim pomenom.

46.e člen

Status zadruga s posebnim pomenom je lahko merilo za pridobivanje sredstev na javnih razpisih.

Druge ugodnosti, olajšave, prednosti in druge pravice za zadruga s posebnim pomenom se lahko določijo samo z zakonom.

46.f člen

Evidenco zadrug s posebnim pomenom (v nadaljnjem besedilu: evidenca) v elektronski obliki vzpostavi in vodi ministrstvo, pristojno za kmetijstvo, na podlagi podatkov ministrstev, pristojnih za podelitev in odvzem statusa zadruga s posebnim pomenom, ter je namenjena vpisu in javni objavi podatkov o zadrugah s posebnim pomenom.

V evidenci se vodijo naslednji podatki o zadrugah s posebnim pomenom:

1. ime zadruga in naslov;
2. davčna številka;
3. datum vpisa v evidenco;
4. številka in datum odločbe o podelitvi statusa zadruga s posebnim pomenom;
5. številka in datum odločbe o odvzemu statusa zadruga s posebnim pomenom;
6. področje, na katerem zadruga izkazuje poseben pomen;
7. navedba pristojnega ministrstva, ki zagotavlja pravilnost podatkov v evidenci in je ministrstvo, ki na podlagi tega člena vpisuje podatke in njihove spremembe v evidenco.

Ministrstvo, ki zadrugi podeli ali odvzame status zadruga s posebnim pomenom, z dnem dokončnosti odločbe o podelitvi ali odvzemu statusa vpiše v evidenco podatke o podeljenem statusu ali podatke o odvzemu statusa.

Vpis podatkov iz prejšnjega odstavka opravi pooblaščen oseba ministrstva, pristojnega za vpis podatkov, z uporabo aplikacije za vnos podatkov na spletnem portalu ministrstva, pristojnega za kmetijstvo.

Evidenca zadrug, ki jim je dodeljen status zadruga s posebnim pomenom, je javna in brezplačno dostopna na spletnem portalu ministrstva, pristojnega za kmetijstvo.

Podatki v evidenci se hranijo še pet let po odvzemu statusa zadruga s posebnim pomenom.«.

7. člen

V 48.č členu se v prvem odstavku za šestindvajseto alinejo doda nova sedemindvajseta alineja, ki se glasi:

» - izpodbijanje skupščinskih sklepov;«.

Dosedanji sedemindvajseta in osemindvajseta alineja postaneta osemindvajseta in devetindvajseta alineja.

Za petim odstavkom se doda nov, šesti odstavek, ki se glasi:

»Predlog za vpis združitve ali delitve zadruga se lahko ne glede na rok za vložitev tožbe zoper sklep občnega zbora iz drugega odstavka 24. člena tega zakona vložijo pri sodišču v sedmih dneh po zaključku občnega zbora, ki je sprejel sklep o združitvi ali delitvi zadruga. V tem primeru je treba predlogu za vpis združitve ali delitve zadruga priložiti izjavo predsednika zadruga ali članov upravnega odbora v obliki notarskega zapisa, da je bila vsem članom ali predstavnikom zadruga omogočena udeležba na občnem zboru zadruga ter noben član zadruga, upravnega ali nadzornega odbora oziroma direktor na občnem zboru ter posebej nasprotoval sprejemu takšnega sklepa in zahteval, da se njegov protest vpiše v zapisnik.«.

8. člen

V prvem odstavku 48.o člena, prvem odstavku 48.r člena in prvem odstavku 48.s člena tega zakona se črta besedilo »razen tihe družbe,«.

9. člen

V 49. členu se v drugem odstavku v prvi alineji črta besedilo »ter opravljajo zadružno revizijo«.

10. člen

V 68.a členu se v prvem odstavku besedilo »Davčna uprava Republike Slovenije« nadomesti z besedilom »Finančna uprava Republike Slovenije.«.

V drugem odstavku se črta vejica in besedilo »tretjega odstavka 50. člena«.

V tretjem odstavku se besedilo »Davčna uprava Republike Slovenije« nadomesti z besedilom »Finančna uprava Republike Slovenije«.

11. člen

V 70. členu se v prvem odstavku za 5. točko doda nova 6. točka, ki se glasi:
»6. zadruga, ki v nasprotju s 46.d členom tega zakona uporablja besedno zvezo zadruga s posebnim pomenom;«.

Dosedanje 6. do 9. točka postanejo 7. do 10. točka.

Dosedanja 10. točka postane 11. točka in se spremeni tako, da se glasi:
»11. pravna oseba, če v nasprotju z drugim odstavkom 55. člena tega zakona v firmi uporablja označbo, da gre za zadrugo;«.

Dosedanja 11. točka postane 12. točka.

V tretjem odstavku se za besedo »posameznik« doda besedilo »ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost«.

V četrtem odstavku se za besedo »posameznik« doda besedilo »ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost«.

PREHODNI IN KONČNA DOLOČBA

12. člen

Ministri, pristojni za področja na katerih zadruga delujejo, izdajo predpise iz novih 46.a, 46.b in 46.c člena zakona do 1. septembra 2022.

13. člen

Ministrstvo, pristojno za kmetijstvo vzpostavi evidenco zadrug iz novega 46.f člena zakona do 1. januarja 2023.

14. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

S to spremembo se s 30 dni na 15 dni skrajšuje rok, v katerem mora zadruga posredovati članu podatke in obvestila, ki jih je zahteval. Zadruga mora članu najpozneje v 15 dneh po prejemu zahteve tudi omogočiti vpogled v svoje poslovne knjige in korespondenco.

K 2. členu

Spremembe tretjega in dodajanje novega četrtega odstavka 22. člena dajejo zadrugam možnost, da si z zadružnimi pravili določijo postopke za glasovanje članov zadruga po pošti ter da člani lahko glasujejo in sodelujejo na občnem zboru tako, da se nanj prijavijo s sredstvi elektronske identifikacije ravni zanesljivosti srednja ali visoka oziroma drugimi sredstvi za dostop do elektronskih storitev ravni zanesljivosti srednja ali visoka v skladu s predpisi, ki urejajo elektronsko identifikacijo, pri čemer je treba upoštevati zahteve za varno poštno in elektronsko komuniciranje ter ugotavljanje identifikacije članov.

K 3. členu

S spremembo drugega odstavka 25. člena se omogoča zadrugam, da članom, ki so se na občni zbor prijavili s sredstvom elektronske identifikacije, omogočijo, da tudi zapisnik podpišejo s kvalificiranim elektronskim podpisom, ki je enakovreden lastnoročnemu podpisu v fizični obliki.

K 4. členu

S spremenjenim sedmim odstavkom 27. člena se tudi članom upravnega in nadzornega odbora omogoča, da se lahko prijavijo na sejo s sredstvom elektronske identifikacije in izvajajo seje in sprejemajo sklepe tudi pisno, elektronsko ali z uporabo drugih tehničnih sredstev brez fizične prisotnosti na odboru, če zadružna pravila to določajo. Člani upravnega ali nadzornega odbora lahko zapisnik seje podpišejo s kvalificiranim elektronskim podpisom, ki je enakovreden lastnoročnemu podpisu v fizični obliki.

K 5. členu

Z novima 31.a in 31.b členom se na novo uvaja institut revizorja, ki je revizorska družba in je primerljiv z ureditvijo posebnega revizorja v pravu gospodarskih družb. Uvaja se torej mehanizem, ki bi poslovodstvu, občnemu zboru oziroma članom zadruga že z uveljavitvijo zakona dal možnost ukrepanja v primeru zaznanih tveganj oziroma nepravilnosti pri posameznem poslu zadruga v zadnjih treh koledarskih letih pred ugotovljenim tveganjem oziroma nepravilnostjo. Ukrep je zastavljen tako, da se stopnjuje in si sprejemalci ukrepa logično sledijo od upravnega odbora ali predsednika zadruga do članstva in nazadnje sodišča. Predlog zakona tako uvaja tudi možnost imenovanja revizorja s strani sodišča, če je občni zbor zavrnil predlog za revizijo. Če občni zbor zavrne predlog za izvedbo revizije določenega

pravnega posla v zadnjih treh letih in imenovanje revizorja, lahko najmanj desetina članov zadruga, ki so najmanj tri leta člani zadruga in menijo, da obstaja vzrok za domnevo, da je pri vodenju posameznih poslov prišlo do oškodovanja zadruga ali hujših kršitev zakona ali združnih pravil, predlaga sodišču, da v nepravdnem postopku imenuje revizorja. Čas treh let je doba, v kateri naj bi član spoznal delovanje zadruga, saj so zadruga organizacije, ki temeljijo na članstvu in imajo namen pospeševati gospodarske koristi članov. Temeljijo na prostovoljnem pristopu, svobodnem izstopu, enakopravnem sodelovanju in upravljanju članov. Pri združah načeloma velja pravilo en član, en glas pri glasovanju na občnem zboru zadruga, ne glede na višino vplačanega deleža. S tem predlogom se torej določa, da revizijo opravi revizorska družba, kar je primerljivo z ureditvijo posebnega revizorja v pravu gospodarskih družb. Glede revizije, odškodninske odgovornosti in pravice do povrnitve stroškov za izvedbo revizije se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe. Organi zadruga morajo revizorju omogočiti vpogled v poslovne knjige in drugo dokumentacijo zadruga. Revizor mora o ugotovitvah pripraviti pisno poročilo, ki omogoča, da občni zbor in člani zadruga ustrezno ovrednotijo postopke in posle.

K 6. členu

S 46.a členom se združam omogoča, da pridobijo status zadruga s posebnim pomenom, ki je namenjen predvsem združam, ki poleg svoje osnovne funkcije opravljajo tudi naloge povezovanja in zagotavljanja družbenih oziroma drugih storitev v svojem geografskem območju. Geografsko območje je lahko območje občin, regij ali drugih naravno zaokroženih območij. Ministri, pristojni za področja, na katerih zadruga delujejo bodo s svojimi predpisi podrobneje opredelili geografsko območje na katerem njihove zadruga delujejo. Namen dodelitve statusa združ s posebnim pomenom je omogočiti razvoj združništva oziroma združ, ki so na določenem geografskem območju uspešne in imajo za svoje geografsko območje poseben pomen, saj s svojimi dejavnostmi zagotavljajo dvig standarda za lokalno prebivalstvo.

S tem zakonom se ministrstvom daje pravno podlago, da sprejmejo podzakonski akt, s katerim podrobneje določijo kriterije za pridobitev statusa zadruga s posebnim pomenom na njihovem področju delovanja. Ministrstva, ki so pristojna za področje na katerem zadruga deluje, bodo na podlagi tega zakona in svojega podzakonskega akta z odločbo odločila o podelitvi statusa. O pritožbi zoper takšno odločbo pa odloča Vlada Republike Slovenije. Poseben pomen za svoje geografsko območje delovanja pa mora zadruga izkazati na področju razvoja in promocije združništva, povezovanja, družbene odgovornosti, zelene ekonomije, inovacij, pametnih tehnologij, samooskrbe, celostne oskrbe, trajnostnih pristopov, verig vrednosti, konkurenčnosti, krožnega gospodarstva, varovanja narave, tradicije, ali zagotavljanja družbenih oziroma drugih storitev za oživitvev in ohranjanje svojega geografskega območja.

Nov 46.b člen določa pri katerem ministrstvu zadruga vloži svojo vlogo za pridobitev statusa zadruga s posebnim pomenom in vsebino vloge ter daje pravno podlago, da posamezni ministri, pristojni za področja, na katerih zadruga delujejo, podrobneje določijo vsebino vloge, dokazil in prilog. Ministrstva, pristojna za področja, na katerih delujejo zadruga lahko enkrat letno za namen izpolnjevanja pogoja iz 5. točke drugega odstavka novega 46.a člena zakona pridobivajo podatke iz evidenc prekrškovnega organa oziroma kazenske evidence. Podatke o obstoju pravnomočno izrečene sankcije globe za hujši ali posebno hud davčni prekršek zadruga bodo ministrstva pridobivala od Finančne uprave Republike Slovenije, podatke iz kazenske evidence, pa bodo ministrstva pridobivala od Ministrstva za pravosodje.

Nov 46.c člen določa obveznost zadruga, ki je že pridobila status zadruga s posebnim pomenom, da vsako drugo leto predloži ministrstvu, pristojnemu za področje na katerem zadruga deluje, poročilo o delu z dokazili za pretekli dve leti, program prihodnjega dveletnega delovanja in dokazila o delovanju na določenem geografskem območju. Ministrstvo, pristojno za področja, na katerih zadruga delujejo, lahko na podlagi prejetega preveri, ali zadruga še vedno izpolnjuje pogoje za zadruga s posebnim pomenom. Podana je pravna podlaga, da posamezni

ministri, pristojni za področja, na katerih zadruga delujejo, podrobneje določijo vsebino poročila, dokazil in programa.

Z novim 46.č členom se določa, v katerih primerih ministrstvo, pristojno za področje na katerem zadruga deluje, z odločbo odvzame zadrugi status zadruga s posebnim pomenom.

Novi 46.d člen določa, da besedno zvezo zadruga s posebnim pomenom lahko uporablja samo tista zadruga, ki ta status ima.

Novi 46.e člen omogoča, da je status zadruga s posebnim pomenom lahko eno od meril za pridobivanje sredstev na javnih razpisih ki jih razpiše posamezno ministrstvo ali lokalna skupnost v okviru svojega potrjenega proračuna. Druge ugodnosti, olajšave, prednosti in druge pravice za zadruga s posebnim statusom pa se lahko določijo samo z zakonom.

Z novim 46.f členom se določa, da ministrstvo, pristojno za kmetijstvo vzpostavi in vodi evidenco zadrug s posebnim pomenom, na podlagi podatkov ministrstev, pristojnih za podelitev in odvzem statusa zadruga s posebnim pomenom. Z dnem dokončnosti odločbe o podelitvi ali odvzemu statusa bo vpis podatkov opravila pooblaščen oseba ministrstva, pristojnega za vpis podatkov, z uporabo aplikacije za vnos podatkov na spletnem portalu ministrstva, pristojnega za kmetijstvo. S tem členom se določa tudi vsebina evidence, ki je sicer javna ter se določa, da se podatki hranijo v evidenci še pet let po odvzemu statusa zadruga s posebnim pomenom.

K 7. členu

V 48.č členu se s to spremembo dodaja določba, ki pomeni odmik od zakona, ki ureja gospodarske družbe, saj bi bilo treba ob smiselnem upoštevanju 590. člena ZGD-1 ob vpisu pripojitve zadruga predložiti izjavo posloводства, da proti sklepu občnega zbora ni bila vložena tožba za izpodbijanje ali za ugotovitev ničnosti sklepa ali da je bil tožbeni zahtevek za izpodbijanje sklepa o soglasju za pripojitev ali za ugotovitev ničnosti pravomočno zavržen ali tožba zavržena ali umaknjena ali da so se vsi člani zadruga z izjavo v obliki notarskega zapisa odpovedali pravici do izpodbijanja sklepa občnega zbora o soglasju za pripojitev oziroma uveljavljanju njegove ničnosti. Ker so ta načela za izpodbijanje sklepov uveljavljena tudi v 24. členu Zakona o zadrugah, ki med drugim izrecno zahteva, da se mora nasprotovanje določenemu sklepu vpisati v zapisnik občnega zbora, in je rok za vlaganje tožbe 60 dni po končanem občnem zboru, se v ta člen dodaja nov odstavek, s katerim se omogoča, da se predlog za vpis združitve ali delitve zadruga lahko vloži v sedmih dneh po zaključku občnega zbora in ne šele 60 dni po sprejetju takšnega sklepa na občnem zboru, ob predpostavki, da je bila vsem članom zadruga ali predstavnikom zadruga omogočena udeležba na občnem zboru ter na njem nihče ni posebej nasprotoval sprejetju takšnega sklepa in zahteval, da se njegov protest vpiše v zapisnik. O tem poda izjavo v obliki notarskega zapisa predsednik zadruga ali člani upravnega odbora.

K 8. členu

Sprememba 48.o, 48.r in 48.s člena je redakcijske narave in je posledica dejstva, da v zakonu, ki ureja gospodarske družbe ni več tihih družb.

K 9. členu

Sprememba 49. člena je redakcijske narave, saj črta besedilo, ki vključuje združno revizijo, ki je zakon že od leta 2009 ne ureja več.

K 10. členu

Sprememba prvega in tretjega odstavka 68.a člena je posledica združitve Carinske uprave Republike Slovenije in Davčne uprave Republike Slovenije v Finančno upravo Republike Slovenije, ki je organ v sestavi Ministrstva za finance Republike Slovenije. Sprememba drugega

odstavka pa je redakcijske narave, saj črta sklic na tretji odstavek 50. člena, ki je bil črtan že s spremembo zakona v letu 2009.

K 11. členu

S spremembo prvega odstavka 70. člena se dodaja nova sankcija, ki je posledica novega 46.d člena tega zakona. Sprememba dosedanje 10. točke pa je potrebna zaradi jasnejše dikcije prekrška. S spremembo tretjega in četrtega odstavka se kot kategorijo storilca prekrška določita tudi posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, in odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

K 12. členu

S tem členom se predlaga, da ministri, pristojni za področja na katerih zadruga delujejo, podzakonske predpise sprejmejo do 1. septembra 2022.

K 13. členu

Ministrstvo, pristojno za kmetijstvo bo evidenco zadrug, ki jim je podeljen status zadrug s posebnim pomenom, vzpostavilo do 1. januarja 2023.

K 14. členu

Ta člen določa uveljavitev zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

17. člen

Vsak član lahko na občnem zboru ali pisno zahteva od predsednika zadruga, upravnega odbora ali direktorja zadruga podatke in obvestila o poslovanju in gospodarskem položaju zadruga, kakor tudi vpogled v poslovne knjige in korespondenco zadruga. Na pisno zahtevo mora zadruga odgovoriti članu najkasneje v 30 dneh. To pravico ima tudi nekdanji član ali njegov pravni naslednik, dokler ne preneha njegova odgovornost za obveznosti zadruga.

Organi zadruga iz prejšnjega odstavka lahko zavrnejo zahtevo za vpogled oziroma za sporočitev podatkov in obvestil, če bi vpogled oziroma sporočitev podatkov in obvestil po razumni gospodarski presoji zadrugi ali podrejeni družbi povzročila škodo ali če bi bilo z vpogledom oziroma sporočitvijo podatkov in obvestil storjeno kaznivo dejanje ali prekršek oziroma bi bili kršeni dobri poslovni običaji.

O tem, ali mora zadruga sporočiti članu, nekdanjemu članu ali pravnemu nasledniku nekdanjega člana določene informacije oziroma omogočiti vpogled v poslovne knjige in korespondenco, odloča na predlog člana, nekdanjega člana ali pravnega naslednika nekdanjega člana sodišče v nepravdnem postopku.

22. člen

Občni zbor lahko sklepa, če so navzoči in zastopani člani ali predstavniki, ki imajo več kot polovico od celotnega števila glasov.

Čez eno uro po sklicu lahko sklepa občni zbor ne glede na število glasov navzočih in zastopanih, če so bili člani ali predstavniki na to posebej opozorjeni v vabilu na občni zbor in v zadružnih pravilih ni drugače določeno.

Zadružna pravila lahko določijo postopke za glasovanje po pošti ali elektronski poti.

25. člen

O delu občnega zbora mora biti sestavljen zapisnik.

Zapisnik občnega zbora vsebuje kraj in čas občnega zbora, seznam navzočih članov oziroma predstavnikov in število glasov, ki pripadajo vsakemu članu oziroma predstavniku, če imajo posamezni člani ali predstavniki na občnem zboru različno število glasov, sprejete sklepe z navedbo izida glasovanja in morebitna ločena mnenja članov ali predstavnikov.

Zapisnik podpišejo predsednik občnega zbora, zapisnikar in najmanj en overitelj, ki ga izvoli občni zbor.

V desetih dneh po končanem občnem zboru mora biti zapisnik na vpogled vsem članom na sedežu zadruge, tistim članom, ki to zahtevajo, pa tudi poslan njegov prepis ali fotokopija na stroške zadruge.

27. člen

Upravni in nadzorni odbor odločata na sejah, ki jih na lastno pobudo, zahtevo kateregakoli drugega odbornika ali na zahtevo direktorja skliče predsednik odbora.

Pri odločanju ima vsak član upravnega ali nadzornega odbora en glas. Svoje dolžnosti mora član upravnega ali nadzornega odbora opravljati osebno. Odbornikov namestnik, če je bil izvoljen, stopi na mesto odbornika do izteka mandatne dobe odbornika, samo če odbornik zaradi smrti ali drugega razloga trajno ne more opravljati svoje dolžnosti.

Če zadružna pravila ne določajo drugače, je upravni ali nadzorni odbor sklepčen, če je na seji navzočih več kot polovica odbornikov, sklep pa je sprejet, če je zanj glasovala več kot polovica navzočih odbornikov. Ob enaki razdelitvi glasov se šteje, da o vprašanju ni bilo odločeno, razen če zadružna pravila določajo, da je v takšnem primeru sprejet predlog, za katerega je glasoval predsednik.

Če se število članov in njihovih namestnikov v upravnem in nadzornem odboru zmanjša, tako da odbor zaradi tega ne more več sklepati, morajo drugi odborniki brez odlašanja sklicati občni zbor.

Upravni in nadzorni odbor lahko določene zadeve obravnavata tudi na skupni seji, vendar morata vedno ločeno glasovati.

Predsednik upravnega ali nadzornega odbora poskrbi, da je o vsaki seji sestavljen zapisnik.

Upravni ali nadzorni odbor lahko sprejemata sklepe tudi pisno, telefonsko, telegrafsko ali z uporabo podobnih tehničnih sredstev, če temu ne nasprotuje noben član upravnega ali nadzornega odbora.

48.č člen

Če s tem ali drugim zakonom ni določeno drugače, se za združitev in delitev zadrug smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe, ki se nanašajo na združitev in delitev delniških družb, razen določb, ki se nanašajo na:

- način glasovanja o pripojitvi;
- soglasje delničarjev vsakega razreda za pripojitev;

- obveznosti uprave v zvezi s predložitvijo pogodbe o pripojitvi registru;
- oblike pripojitvene pogodbe;
- povečanje osnovnega kapitala zaradi izvedbe pripojitve;
- vpis povečanja osnovnega kapitala prevzemne družbe v register hkrati z vpisom pripojitve;
- imenovanje zastopnika za prevzem delnic prevzemne družbe;
- zamenjavo delnic prevzemne družbe;
- poenostavljeno pripojitev;
- ponudbo denarne odpravnine v pogodbi o pripojitvi;
- višino denarne odpravnine in revizijo primernosti višine denarne odpravnine;
- sprejem ponudbe denarne odpravnine;
- sodni preizkus višine denarne odpravnine;
- pogoje, ki jih morajo glede višine deležev izpolnjevati predlagatelji za sodni preizkus menjalnega razmerja;
- pravico prevzemne družbe namesto dodatnih denarnih doplačil zagotoviti dodatne delnice;
- uporabo lastnih delnic;
- izdajo novih delnic po postopku povečanja osnovnega kapitala;
- pogoje za povečanje osnovnega kapitala prevzemne družbe zaradi zagotovitve dodatnih delnic;
- povečanje osnovnega kapitala zaradi izdaje dodatnih delnic;
- zmanjšanje osnovnega kapitala prenosne družbe pri oddelitvi;
- ustanovitev novih družb;
- obveznost uprave prenosne družbe, da registru predloži delitveni načrt;
- dolžnost prenosne družbe, da omogoči pregled listin pred zasedanjem skupščine, ki bo odločala o delitvi, če se nanaša na rok mesec dni;
- soglasje skupščine na delitev;
- ponudbo denarne odpravnine;
- vpis zmanjšanja osnovnega kapitala hkrati z vpisom delitve in ustanovitve novih zadrug;
- zamenjavo delnic prenosne družbe in
- zmanjšanje osnovnega kapitala prenosne družbe pri delitvi in povečanje osnovnega kapitala prevzemne družbe zaradi delitve.

Določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe, iz prejšnjega odstavka, ki se nanašajo na upravo delniške družbe, se smiselno uporabljajo za upravni odbor zadruga, če zadruga nima upravnega odbora, pa za predsednika zadruga.

Določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe, iz prvega odstavka tega člena, ki se nanašajo na nadzorni svet delniške družbe, se smiselno uporabljajo za nadzorni odbor zadruga.

Določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe, iz prvega odstavka tega člena, ki se nanašajo na skupščino delniške družbe, se smiselno uporabljajo za občni zbor zadruga.

Določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe, ki se nanašajo na skupno višino osnovnega kapitala delniških družb v zvezi z ohranitvijo kapitala, uporabo pravil o ustanovitvi in na odgovornost organov v zvezi z delitvijo, se smiselno uporabljajo za delitev zadrug, pri čemer se namesto osnovnega kapitala prenosne družbe upošteva vsota deležev, ki jih imajo člani v prenosni zadrugi pred delitvijo in v zadrugah, udeleženi pri delitvi.

48.o člen

Pri združitvi in delitvi je lahko poleg zadruga udeležena kot prevzeta, prenosna ali nova pravna oseba:

- gospodarska družba, razen tihe družbe,
- gospodarsko interesno združenje.

Druga pravna oseba iz prejšnjega odstavka se lahko pripoji k zadrugi samo, če občni zbor skupaj s sklepom o soglasju za pripojitev sprejme sklep o spremembi zadružnih pravil.

Če ima prevzeta ali prenosna zadruga premoženje, ki ga po določbah 74. člena tega zakona ni dovoljeno razdeliti med člane, se to premoženje prenese na nove ali prevzemne zadruge, sicer pa na zadružno zvezo, v katero je bila včlanjena prevzeta ali prenosna zadruga.

48.r člen

Zadruga se lahko preoblikuje v:

- gospodarsko družbo, razen tihe družbe,
- gospodarsko interesno združenje.

Zadruga se lahko preoblikuje v delniško družbo, če na vsakega člana odpade delež v znesku najmanj 1 euro, v družbo z omejeno odgovornostjo pa, če na vsakega člana odpade poslovni delež najmanj 50 eurov.

Če se zadruga preoblikuje v kapitalsko družbo, znesek osnovnega kapitala ne sme biti večji od vrednosti čistega premoženja zadruge.

Za preoblikovanje zadruge v osebno družbo je potrebno soglasje tistih članov zadruge, ki bodo po preoblikovanju odgovarjali za obveznosti družbe z vsem svojim premoženjem.

Za preoblikovanje zadruge v gospodarsko interesno združenje je potrebno poleg sklepa občnega zbora zadruge pridobiti tudi soglasje vseh njenih članov.

Če ima zadruga premoženje, ki ga po določbah 74. člena tega zakona ni dovoljeno razdeliti med člane, in se preoblikuje v drugo pravno osebo, mora pred preoblikovanjem to premoženje prenesti na zadružno zvezo, v katero je bila včlanjena.

Za poročilo o preoblikovanju zadruge v pravno organizacijsko obliko iz prvega odstavka tega člena, revizijo predloga za preoblikovanje zadruge, pripravo in sklepanje občnega zbora zadruge ter obvestilo članom zadruge, ki nastane s preoblikovanjem, se smiselno uporabljajo določbe tega zakona, ki se nanašajo na združitev in delitev zadruge.

Poročilu je treba priložiti bilanco, iz katere so razvidni sredstva in obveznosti do virov sredstev zadruge na dan sestave poročila.

Poročilo ni potrebno, če ima zadruga, ki se preoblikuje, samo enega člana ali če se poročilu odpovedo vsi člani in če zadruga nima premoženja, ki ga po določbah 74. člena tega zakona ni dovoljeno razdeliti med člane.

48.s člen

V zadrugo se lahko preoblikuje:

- gospodarska družba, razen tihe družbe,
- gospodarsko interesno združenje.

Sklep o preoblikovanju mora vsebovati zlasti:

- pravno obliko, ki jo pridobi pravna oseba na podlagi spremembe pravne organizacijske oblike;
- firmo pravne osebe po preoblikovanju;
- udeležbo dosedanjih imetnikov deležev v skladu s predpisi, ki veljajo za pravno osebo nove pravne oblike;

- število, vrsto in znesek deležev ali članstev, ki pripadajo imetnikom deležev ali na novo pristopajočim osebno odgovornim družbenikom;
- pravice, ki bodo po preoblikovanju zagotovljene imetnikom posebnih pravic do udeležbe v pravni osebi s spremenjeno pravno organizacijsko obliko.

Za preoblikovanje gospodarskega interesnega združenja v zadrugo je poleg sklepa pristojnega organa združenja potrebno soglasje vseh ustanoviteljev.

Za preoblikovanje osebne družbe v zadrugo je potrebno soglasje družbenikov, ki za obveznosti družbe odgovarjajo z vsem svojim premoženjem.

Ne glede na določbo 23. člena tega zakona je za sklep o preoblikovanju kapitalske družbe v zadrugo, v kateri odgovornost članov za obveznosti zadruge ni izključena, potrebno soglasje vseh družbenikov ali delničarjev. Za sklep o preoblikovanju komanditne delniške družbe v zadrugo je potrebno soglasje komplementarja.

49. člen

Zaradi varovanja in pospeševanja skupnih interesov se zadruge lahko združujejo v zadružne zveze.

Zadružne zveze opravljajo za svoje člane zlasti naslednje naloge:

- dajejo strokovno, organizacijsko, tehnično, pravno, ekonomsko in administrativno pomoč ter opravljajo zadružno revizijo,
- zastopajo interese zadružništva v gospodarskih zbornicah in pred državnimi organi,
- organizirajo izobraževanje članov in delavcev v zadrugah,
- dajejo pristojnim organom mnenja in predloge za sprejem predpisov oziroma ukrepov, pomembnih za razvoj zadružništva, ter sodelujejo pri njihovi pripravi, če pristojni organ za to zaprosi,
- skrbijo za ohranjanje in razvijanje poslovnih zvez med člani,
- upravljajo premoženje, ki ga pridobijo po prenehanju zadruge po petem odstavku 74. člena tega zakona.

Zadružne zveze lahko opravljajo tudi posamezne naloge iz prejšnjega odstavka.

Za zadružne zveze se smiselno uporabljajo določbe tega zakona o zadrugah, če v zakonu ni drugače določeno.

68.a člen

Nadzor nad izvajanjem posameznih določb tega zakona opravljajo AJPES, Davčna uprava Republike Slovenije in Tržni inšpektorat Republike Slovenije.

AJPES je pristojen za nadzor nad izvajanjem določbe drugega odstavka 41.a člena tega zakona, ki se nanaša na predložitev podatkov iz letnega poročila za državno statistiko, četrtega odstavka 41.a člena, ki se nanaša na predložitev letnega poročila za javno objavo, tretjega odstavka 50. člena in 75. člena zakona.

Davčna uprava Republike Slovenije je pristojna za nadzor nad izvajanjem določb prvega odstavka 41.a člena zakona, ki se nanašajo na vodenje poslovnih knjig po sistemu dvostavnega knjigovodstva.

70. člen

Z globo od 418 do 4.100 eurov se za prekršek kaznuje:

1. zadruga, če ne vodi imenika članov ali ne omogoči vpogleda v imenik članov (prvi in peti odstavek 13. člena tega zakona);
2. SCE, ki ne vodi seznama članov, ne omogoči upravičeni osebi vpogleda v seznam članov, ne opravlja vpisov v seznam članov v predpisanem roku, ne izda upravičeni osebi kopije seznama ali dela seznama ali ne izda članu zahtevane pisne izjave (četrti do sedmi odstavek 14. člena Uredbe 1435/2003/ES);
3. zadruga ali SCE, ki ne vodi poslovnih knjig po sistemu dvostavnega knjigovodstva (drugi stavek prvega odstavka 41.a člena tega zakona);
4. zadruga ali SCE, ki ne predloži podatkov iz letnega poročila za državno statistiko (drugi odstavek 41.a člena tega zakona);
5. zadruga ali SCE, ki ne predloži letnega poročila zaradi javne objave, v predpisanem roku (četrti odstavek 41.a člena tega zakona);
6. prevzemna ali nova zadruga, če po vpisu združitve ali delitve v register članu prevzete ali prenosne zadruga nemudoma ne sporoči podatkov iz 48.I člena tega zakona;
7. SCE, nastala z združitvijo, če po vpisu združitve v register članu prevzete ali prenosne zadruga nemudoma ne sporoči podatkov iz 48.I člena tega zakona;
8. zadruga ali zadružna zveza, če ne uporablja v firmi zadružne označbe (drugi odstavek 55. člena tega zakona);
9. SCE, če ne uporablja v firmi predpisane označbe »SCE« (10. člen Uredbe 1435/2003/ES);
10. oseba, ki ni zadruga, če uporablja v firmi zadružno označbo (drugi odstavek 55. člena tega zakona);
11. pravna oseba, ki ni SCE, če uporablja v firmi označbo »SCE« v nasprotju z Uredbo 1435/2003/ES (drugi in tretji odstavek 10. člena Uredbe 1435/2003/ES).

Z globo od 83 do 830 eurov se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

Z globo od 209 do 2.090 eurov se kaznuje samostojni podjetnik posameznik, ki stori prekršek iz 10. točke prvega odstavka tega člena.

Z globo od 83 do 830 eurov se kaznuje tudi odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz 10. točke prvega odstavka tega člena.

V. PRILOGE

- Predlog podzakonskega akta. Pravilnik za določitev statusa zadrug s posebnim pomenom na področju kmetijstva oziroma gozdarstva.